

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 97. — ŠTEV. 97.

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 25, 1923. — SREDA, 25. APRILA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

BLIŽNJEIZTOČNA POLITIKA FRANCIJE

Anglija vidi vojna kretnjo v francoskih gibanjih, tika-
jočih se bližnjega istoka. — Značilno je imenovanje
generala Weyganda kot vrhovnega poveljnika v Si-
riji in značilen je tudi obisk Focha na Poljskem.

London, Anglija, 23. aprila. — V tukajšnjih diploma-
tičnih krogih je vzbudilo precej govorice imenovanje ge-
nerala Weyganda na mesto visokega komisarja ter vrhov-
nega poveljnika francoskih sil v Siriji. V zvezi z bliža-
jočim se obiskom maršala Focha v Varšavi, Pragi ter naj-
brž tudi v Bukarešti in Belgradu so po mnenju številnih
to znaki bližajočih se sovražnosti med Francijo in Turčijo.

"Pall Mall Gazette" je priobčila senzacionalen čla-
nek z naslovom: — Ali je Francija izven vojne? Neki "di-
plomatični opazovalec" se peča v tem članku z izprijembo
francoske fronte izza podelitve Chesterjevih koncesij.

Poročevalec newyorškega lista
World je izvedel, da je spisal ta
članek neki dobro znan diplomati-
ski pisatelj, kojega konservativ-
ni jutranji list ga ni hotel priob-
čiti z izjavo, da bo povzročil pre-
več vznemirjenja in zadreg. Čla-
nek izjavlja, da je general Wey-
gand zasnoval ter izdelal načrte
za sodelovanje Porurja in Porenke,
z možnim razširjenjem okupacije
na Hanover in Bavarsko. V na-
daljnem se glasi v članku:

— Da ga je v teh okoliščinah
v odločilnem trenutku ruhrske
krize poslala francoska vlada iz
zapadne Evrope, je jasno zname-
nje, da prete Francozom na sir-
ski meji zadrege in da je položaj
na bližnjem istoku tak, da bo
kmalu zanteval vojaške operacije
v večjem obsegu.

Pisce izjavlja, da sta maršal
Foch in general Weygand izdelala
skupno načrte za obrambo Ca-
grigra in istočne Tracije proti
Turkom s sodelovanjem Rumun-
cev in Jugoslovancev takrat, ko je
bila kriza radi Čanaka na svojem
višku.

Načrte obeh pa je zavrnul ni-
strski predsednik Poincaré, ki
je hotel ostati v prijateljskih od-
nošajih s Turčijo.

Radi Chesterjeve koncesije se
je sedaj vse to izpremenilo. Fran-
cozi so sprejeli napram Turčiji
politiko nasilja.

— Francija, — se glasi nadalje
v članku, — se je pred kratkim
lotila novega oboroženja rumun-
ske armade in sicer na kreditni
podlagi, ki je prav tako veliko-
dušna kot so jo nekoč dovolili ar-
madi Mustafe Kemal paše. Tudi
Jugoslavija je bila pozvana, naj
izroči stalno naraščajočim grškim
silam v zapadni Traciji svoje sta-
ro orožje, katero zamenjujejo se-
daj za modernejske francoske u-
zore.

Če bi Angora ne popustila, niti
glede francoskega mandata v Si-
riji, niti glede koncesij, ki so bile
objavljene francoskim koncesij-
onarjem, med katerimi jih je ne-
kaj iz Loucheurjeve skupine, bi
ne bilo prav nič presenetljivo, če
bi Grška iznova zasedla istočno
Tracijo, pod pokroviteljstvom
Francije ter kampanjskim načr-
tom, izdelanim od francoskih stra-
tegov.

Poročevalec je razpravljal o
tem članku z ozirom na vtis, ka-
terege je vzbudil v tukajšnjih di-
plomatičnih krogih. Nič ne
mnenja, da išče Francija vojne na
bližnjem istoku. Popolnoma pa
se je izpremenil ton francoske po-
litike, ker so postali francoski po-
litiki prepričani, da so se vsi
dosedanji poskusi glede sklenitve
miru s Turčijo izjalovili in da jih
bo mogoče le s pretinjami dovesti
do sklenitve miru.

Malo dvoma vlada tukaj, da na-
merava maršal Foch razpravljati
o vojnih možnostih z narodi Ma-
le antante. Imenovanje generala
Weyganda smatrajo številni za
efenzivno potezo, za slučaj, da bi
skušali Turki pogreti Francoze
iz Sirije.

Angleška politika pa je ostala
med tem tako kot je bila prvot-
no, le malo sprejela napram Tur-

PROTI-CERKVENA

GONJA NA RUSKEM

Ruski komunisti napadajo
prejšnjega patriarha od
vseh strani. — Nikakih di-
rektnih dokazov nimajo
proti njemu.

Poroča S. Spewack.

Moskva, Rusija, 23. aprila. —
Obravnava radi veleizdaje proti
dr. Tikhonu, prejšnjemu patriar-
hu cele Rusije, je bila preložena
za nedoločen čas. V pričakovanju,
da se bo pričela obravnava jutri,
je priobčilo sovjetsko glasilo v
"Izvestija" članek, ki je nosil na-
slov: — Vsi pošteni ljudje na-
sprotujejo Tikhonu. — Temu
članku sledi opis nekega sestanka
"nepristranskih kmetov", ki so
baje sprejeli naslednjo resolucijo:

— Mi, nepristranski kmetje iz
Zagorskih okrajev, smo ravno
izvedeli, da se bo kmalu pričela
obrnava proti dr. Tikhonu. S
tem objavljamo, da je po našem
mnenju dr. Tikhon lopov najz-
je vrste, protirevolucionar in mo-
ricec. Nasprotujemo za zaplenjenju
cerkvenih zakladov, katero je od-
redila država, in vsled tega je bi-
lo izgubljenih na tisoče življenj.

Nato opisuje list nadaljni sestanek,
ki se je vršil v Prosmekajev
okraju, kjer so neodvisni kmetje
sprejeli naslednjo resolucijo:

— Ker smo čuli o bližajoči se
obrnavi proti Tikhonu, mu po-
šiljamo svoje kletve kot izdajalec
in sovražnik delavskih mas.

V zadnjem času je izšlo na du-
gate knjig in pamfletov, ki se pe-
čajo s Tikhonom in ki skušajo do-
kazati, da ni le podpiral belih du-
hovnikov, temveč da je celo or-
ganiziral črne duhovnike v proti-
revolucionarno organizacijo. Celo
Spitzberg, načelnik tukajšnje ate-
istične družbe, je objavil, da bo
razkrinjal delovanje Tikhona. —
Nova protisravska propaganda,
— seveda neoficijska — proizva-
ja neštivilne povesti in kartone, ki
opisujejo razkošno življenje me-
nihov ter pripovedujejo, kako iz-
koriščajo narod.

Dosedaj ni bilo objavljenih ni-
kakih pamfletov v obrambo pa-
triarha. To je posledica čudnega
pomanjkanja inicijative ter pogu-
ma članov ruske pravoslavne cer-
kve.

Patriarh bo obsojen na temelju
naslednje zakonite določbe:

— Za protirevolucijo je smatra-
ti vsako dejanje, kojega namen
je strmoglavljenje režima sovj-
tov, ki je bil pridobil s prole-
tarsko revolucijo ter njegove de-
lavske in kmečke vlade; nadalje
vsaka dejanja, kojih namen je
podpirati oni del mednarodne
buržoazije, ki ne priznava komu-
nističnega sistema, ki je prišel
da stopi na mesto kapitalističnega
sistema in ki skuša strmoglaviti
komunistični sistem potom inter-
vencije, blokade, špijonaže, finan-
ciranja časopisja itd.

TUDI LONDON BO DOBIL SVOJ

EIFFELOV STOLP.

London, Anglija, 24. aprila. —
London bo imel kmalu svoj Eif-
felov stolp, zgrajen iz cimenta ter
visok šeststo čevljev. Zgrajen bo
na Wembley, sedežu angleške drž-
avne razstave. Čeprav bo nižji
kot je newyorški Woolworth
Building ali Eiffelov stolp v Pa-
rizu, bo vendar nudil obiskoval-
cem panoramski pogled na deželo
v okrožju stotin kvadratnih milj.
Stolp bo 3-krat tako visok kot je
Nelsonov spomenik na Trafalgar
trgu ter bo opremljen s tako mo-
čnim žarkometom, da ga bo mogo-
če videti z obali Francije.

NENAVADEN POGLED.

Slika nam kaže skupino ameriških dreadnotov in submarinov ob pri-
liki velikih vojaških manevrov pri Panamskem prekopu.

KLEČE-PLAZENJE PRED ANGLEŽI

Ameriški poslanik v Angliji,
znani Harvey, je izjavil v
nekem govoru, da je Angli-
ja "mati nas vseh".

London, Anglija, 24. aprila. —
Ameriški poslanik Harvey je imel
včeraj zvečer v Guild Hall govor
tekem banketa, kateremu je pre-
sedeval princ iz Walesa. Harvey
je rekel med drugim:

— Povsem primerno je, da za-
stopa staro Anglijo živ Edward,
petomec onega Edvarda, pod ko-
jejo vlado je bil svetli Jurij iz-
voljen patronom družbe.

— Moja ponosna mala država
Vermont zre s svojih gozdnatih
gora in bleščatih se jezer prazni-
ljivo na svoje sosednje države,
ker jo navdaja ponos, da obstaja
njeno prebivalstvo iz skoro po-
polnoma nepomešanih potomcev
angleških priseljencev. Nič manj
kot devetdeset odstotkov prebi-
vastva države obstaja iz direk-
tnih in izključnih potomcev sinov
in hčera te kraljevine

— Opozarjam na svoj rojstni
okraj, kjer je vsak mož, vsaka
ženska in vsak otrok čiste angle-
ške krvi.

Harvey je nato postavil predlog,
da ustanovi v svojem rojstem
kraju v Vermontu podružnico
družbe svetega Jurija.

Koncem govora se je poslanik
spozabil celo tako daleč, da je
omazil staro Anglijo kot "mater
nas vseh".

Harvey se je pri tem obrnil
proti princu iz Walesa ter rekel:
— Gospod moj, ponosno in sre-
čno izjavljam o Angliji, kot he-
brejski pevec o Zionu:

— Celo tvoj prah mi je drag.
Peacham, rojstni kraj poslani-
ka Harveya v državi Vermont,
ima 657 prebivalcev. Leta 1900
jih je bilo 794. Prebivalstvo
malega kraja pada vsled tega
stalno.

NIČESAR NE MOREJO OPR- VITI PROTI ŠNOPSARSKEMU BRODOVJU.

Zakladniški departament je pri-
šel do prepričanja, da ne more
ničesar opraviti proti šnopsarskemu
brodovju ter jo skušal napotiti
kongres, da sprejme nove po-
stave.

MLEKO SE BO POCENILO.

Dairymen's League Cooperative
Ass. v New Yorku je objavila, da
bo cena mleka znižana za en cent
pro kvart in sicer v trgovini na
čelo.

AVSTRALSKI DOMAČINI PREHITO IZMIRAJO

Avstralske oblasti so dognale,
da je ostalo na vsem
kontinentu le še nekako
60,000 prvotnih domači-
nov.

Brisbane, Avstralija, 24. aprila.
Avstralija ima obširna ozemlja,
ki so povsem neprimerna in nepri-
kladna za civiliziran obstoj, po
katerih pa se potikajo prvotni
avstralski domačini, kajti doma-
čini je po svoji naravi nomad. Če-
prav priznavajo v svojem divjem
stanju plemenske stike, je zveza
med posameznimi rodovi la majh-
na. Potikajo se naokrog v majh-
nih skupinah. V takih okoliš-
nah je skrajno težko navesti njih
natančno število.

V pričetku bele okupacije je
bilo v deželi približno 120,000 do-
mačinov, divjakov. Sedaj pa je
polnokrvnih domačinov manj kot
60,000. Mr. Bleakley, glavni pro-
tektor domačinov v Queenslandu,
je rekel, da plemena ne bo mogo-
če rešiti, če ne bodo takosti uve-
ljavljene obširne odredbe, ki bo-
do varovale domačine. Slednje je
treba učiti ter jim pomagati, da
si ustvarijo svojo lastno civili-
zacijo, ki bo prijala njih lastne
mu okusu. Brez simpatetične po-
moči ter primerne zavarovanja
bo plemena kmalu izginila.

Znanost je storila vse, kar je
bilo v njeni moči, da seznani svet
s kangurjem, evkaliptom ter
drugimi čudnimi živalmi in rast-
linami tega čudnega kontinenta,
a le malo je storila, da zasledi
tajnosti jutranje zore človeškega
rodu, katere bi razkrilo prouče-
vanje tega najbolj originalnega
človeškega plemena.

Civilizacija naj bi spravila, —
soglasno z Mr. Bleakley-jem, —
domačine na rezervacije, kjer naj
bi živeli prosto, a bili vendar ob-
dani od neke vrste surove civili-
zacije. Naučiti bi jih bilo treba
graditi priproste kočje, dočim ni-
majo sedaj nobene stalne strehe
nad svojimi glavami.

NAGROBNİ KAMEN SVARI BREZOBZIRNE AVTOMOBIL- LISTE.

Reading, Pa., 24. aprila. — Na-
grobnī kamen, postavljen v bliži-
ni Hughes Hill, na vrhu griča v
bližini Hamburg, ima namen sva-
riti predzrne in brezobzirne avto-
mobiliste pred nevarnostmi brez-
obzirne vožnje po tej cesti.

Kamen je visok nekako štiri
čevlje ter nosi na eni strani zna-
pis: — Nevarnost na vrhu griča.
Na strani proti Readingu je iz-
klesana mrtvaška glava s kostmi
in naslednjim napisom: Štirinajst
milij do najbližje bolnice.

AKCIJA ZA PRIZNANJE MEHIŠKE VLADE

Glasi se, da se bodo kmalu pričela pogajanja, kojih namen
je priznanje sedanje mehiške vlade. — Načrt določa
sredstva za odstranjenje ovir. — Komisija se bo v
kratkem sestala. — Washingtonska in Obregonova
vlada.

Washington, D. C., 24. aprila. — Vladi Združenih dr-
žav in Mehike sta se dogovorili, da bosta imenovali komi-
sijo, obstoječo iz po dveh zastopnikov vsake dežele, ki
se bodo sestali v Mexico City ter razmišljali o možnosti
odstranjenja ovir, ki preprečujejo za enkrat priznanje
Obregonove vlade od strani vlade Združenih držav.

Obnovenje dogovora glede komisije je vsebovano v
nekem ugotovilu državnega tajnika Hughesa, v katerem
se glasi, da se bo v pospešenje medsebojnega sporazuma
med obema vladama komisija sestala v namenu, da izme-
nja utise in nazore, ki bodo nato sporočeni odnosnima vla-
dama.

Uradniki državnega departamenta so izjavili, da ne
vključuje ta dogovor nikake modifikacije stališča Zdrue-
nih držav glede priznanja Obregonove vlade čeprav niso
hoteli ničesar dostaviti k formalnemu ugotovilu, so ven-
dar namignili, da bodo imeli člani komisije polnomoč raz-
pravljati le o obstoječem položaju.

Uradniki državnega departamenta so mnenja, da bo
eden ameriških komisarjev sedanji diplomatični zastopnik
v Mehiki, Sumnerlin, dočim bo drugi najbrž M. L. Hanna,
načelnik divizije državnega departamenta, ki se peča z
mehiškimi zadevami.

Za enkrat ni še določeno, kedaj se bo ta komisija se-
stala a je vrjetno, da se bo v kratkem.

NAŠEL ŽILO PLATINA.

San Francisco, Cal., 24. aprila.
Pred dvema leti je zapustil J. L.
Roy armado Združenih držav s
tremi dolarji v žepu.

Danes pa je lastnik sklada pla-
tina v Mehiki, ki ga bo najbrž
napravil milijonarjem.

— Pred dvema leti sem prišel
iz armade suh ter odšel v Los An-
geles, kjer sem skušal pisati sena-
rije za kino-slike. Ta posel je
bil preveč negotov in zamenjal
sem ga za še bolj negotovega, nam-
reč prospektiranje. Odsel sem v
Sonoro, v deželo Jaki-Indijan-
cev, kjer se mi je posrečilo zasle-
diti platin.

ZAGREBSKO POSOJILLO OD 500 TISOČ ANGLEŠKIH FUNTOV.

Poroča se, da je neki angleški
sindikar ponudil mestni občini
zagrebški posojilo, ki bo v slu-
čaju polne subskripcije prinesel ob-
čini približno čistih 409,705 an-
gleških funtov. Ponujena obrestna
mera znaša deset odst., in poso-

jilo naj velja za 40 let. Zajem-
ni minimum posojila bi bil 150,000
angleških funtov. Zagrebška ob-
čina bi morala kupiti potrebne
mašinerije od angleških tovarnar-
jev, razun ako drugi nudijo manj-
še cene. Poroča se tudi, da se je
neki nemški sindikar ponudil za
gradnjo javnih stavb in naprav,
za katere se posojilo potrebuje,
ako bi občina temu sindikatu pre-
pustila čisti dohodek iz zgraje-
nih naprav za dobo desetih let.

CALIFORNIJCI SE ORGANIZI- RAJO, DA POZDRAVIJO PRED- SEDNIKA.

Sacramento, Cal., 24. aprila. —
Californija ima danes korporaci-
jo, ki je bila organizirana v iz-
ključnem namenu, da pozdravi
predsednika Hardinga, ko bo te-
kom poletja obiskal to državo.

Organizacija se imenuje Asso-
ciation of Young Men's Republi-
can Leagues of California in in-
korporacijske listine so bile več-
raj vložene pri državnih oblastih.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih
cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. pošni čekovni urad" in
"Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Ma-
riboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro
izplačilo najugodnejše.

100 Din. . .	\$ 1.30 . .	K 400
200 Din. . .	\$ 2.40 . .	K 800
500 Din. . .	\$ 5.50 . .	K 2,000
1000 Din. . .	\$ 10.90 . .	K 4,000
2000 Din. . .	\$ 21.60 . .	K 8,000
5000 Din. . .	\$ 53.50 . .	K 20,000

Italija in zasedene ozemlje:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu,
Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.95
100 lir	\$ 5.60
300 lir	\$ 15.90
500 lir	\$ 26.00
1000 lir	\$ 51.50

Za posiljate, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir
dovolujemo po možnosti še posebni popust.
Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepri-
čakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapij.
Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New
York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto volja list na Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.50
In Canada	za pol leta	\$3.75
Za pol leta	Za leto	\$7.50
Za leto	Za pol leta	\$3.75

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in prostovoljno.

Copied here without the consent of the publisher. Dolar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam vpiše prejšnje bivalne naslove, da hitreje najdemo naslovila.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2775

ALLIED PRINTING CO.

TRADES UNION LABEL COUNCIL

NEW YORK CITY

LJUDEM PRIMERNO ŽIVLJENJE

Iz Vzhoda prihaja naslednje poročilo o prebujajočih se kitajskih delavcih.

V Pinkšiang premogovnikih so morali delavci izpačiti pametneke prenašati okrutnost 24-urnega šihla.

Vsakih 48 ur so morali delati po 24 ur. Delodajalci so izjavili, da prihranijo s tem denar, ker prihajajo delavci le enkrat na delo vsakih 48 ur.

Ti kitajski premogarji so prišli iz rogov pogosto tako izmučeni, da niso mogli priti niti do svojih domov.

Tekom preteklega septembra so pa zastavljali ter objavili ultimatum, v katerem je bilo rečeno: —

"Večina naših delavcev dobiva le po dvajset bakrenih novcev na dan. Če kupimo za ta denar riža, nam ne ostane ničesar za obleko. Zadovoljiti se moramo z lakoto ali pa z nagoto. Sleherni dan delamo v temnih luknjah kot živali, in pogosto nas pazniki celo bičajo. Ne moremo še nadalje prenašati tega nečloveškega postopanja. Živeti hočemo kot ljudje."

Značilno je, da so se ti reveži takoj nato poslužili orožja organizacije.

Čeprav so strašno trpeli, ter so bili duševno ubiti, so vendar spoznali, da lahko izboljšajo svoj položaj edinole potom organiziranja.

"Mi hočemo živeti kot ljudje." To so velike besede. To je bojni krik razposestvovanih vseh časov in vekov.

Pred par leti so se delodajalci te dežele združili ter uprizarili protiunijsko gibanje, kojega namen je bil uničiti delavske organizacije. Ta vrsta delodajalcev prav dobro ve, da so le unije omogočile delavcem človeku spodobno življenje. Če hočejo napraviti delavce v industrijah sužnjem, morajo najprej zdrobiti in uničiti unije.

Ta napad delodajalcev pa je bil brezuspešen. Delavci so spoznali vrednost organizacije kot je niso poznali še nikdar prej. Ginja je vzbudila zanimanje za organizacijo, in na tisoče delavcev, ki se prej niso brigali za organizacijsko stvar, se je pridružio organizacijam, ki so postale močnejše kot so bile kdaj prej.

Industrijalni delavci, ki hočejo živeti kot ljudje, ki hočejo nuditi svojim družinam vse, kar potrebujejo, ki pa še dosedaj niso poznali polnega pomena organizacije, bi dobro uprizarili, če bi razmišljali o akciji kitajskih kuli-jev v Pinkšiang premogovnikih.

Le dve stvari sta delavcem na razpolago: organiziranje ali pa suženjstvo.

Dopisi.**New York City.**

V Metropolitan bolnišnici na Island of the People's Welfare, New York, je dne 15. aprila umrl po kratki in mučni bolezni rojak Mike Kolman v starosti 29 let. Pokojni je bil doma iz vasi Brezje ob Savi na Dolenjskem. V Ameriko je prišel nekaj pred dvema letoma. Vzrok smrti so bili žledodni krči, posledica zadnje krute vojne. Pokojni ni bil pri nobeni podporni organizaciji.

Poročevalec.

New York City.

Drugega nimam poročati, kakor da smo po Veliki noči zopet malo oživeli. Veselja in zabave je dovolj. Tako smo imeli v soboto dne 21. aprila v dvorani češkega Delavskega Ameriškega Sokola na vzhodni 72. ulici koncert, katerega je priredila Pershak Band. Zabarali smo se dobro, plesalo je vse, staro in mlado.

V nedeljo 22. aprila smo pa imeli dober užitek igre "Mati", katero je priredila Slovenska godba v cerkveni dvorani na 62 St. Mark's Place. Uloge so bile v spretnih rokah. Vsi so jih rešili povsem dobro. Bilo je med odmorom tudi predavanje in obliki agitacije za obveznino "Katoliško dobrodelnost". Gospod govornik je sicer dobro razlagal informacije v svrhu prispevkov v ta sklad, kar je lepo za njega. Zra-

ven je pa skočil s tira in začel podcenjevati razne delavske in obrtniške sloje. Da ni bilo nikakor umestno, posluševati se omenjene taktike, je povsem ugotovljeno. Zatorej naj bi se v prihodnje ne predavalo takih klobasarij. Gospod govornik naj bi v prihodnje vpošteval to in ne podcenjeval tistih, kateri nimajo in ne bodo imeli sreče, da bi nosili frak. Eden navzočih.

Bridgeville, Pa.

V zadnjem času sem prejel več pismen, v katerih me ljudje vprašajo, kako so tukaj delavske razmere. Tukaj se dela po tovarnah s polno paro in tudi delo se lahko dobi. Premogovniki pa bolj pomaleno delajo.

Obenem me vprašajo, kako je z Realty Guaranty Company, ki je imela oglaš v nekem listu, da stavi sedaj osemnajst hiš. V tem oglašju je pomota. Ta kompanija ne stavi nobenega doma sedaj. V resnici jih pa stavi Universal Steel Corporation. Ti domovi ne bodo za prodajo, ampak jih bodo rabili za svoje delavce.

S. Vozel,
604 Moore Ave.

Girard, Ohio.

Ker že dolgo časa nisem čital dopisa iz te naselbine, sem se namnil popisati nekoliko tukajšnjih razmer.

Na delavskem polju je še nekaj dobro. Tukajšnje tovarne dobro obratujejo, plače so pa primerno nizke. Toliko se že zasuži, da človek more eksistirati. Sliši se, da se bo dnevna meza zvišala na 10 odstotkov. To bi bilo pač potrebno, da bi se človek vsaj malo pokratkočasil.

Na društvenem polju je tudi dobro obneslo do sedaj. Obeta se obilo veselje za to leto. Tako je tudi potrebno, skupno delovati, ker le v tem se doseže naprednost in bratsko prijateljstvo.

Žalostne novice se tudi tukaj priredijo, kakor povsod. Smrtna kosa nam je vzela namagoma vsem priljubljeno gospodično Pavlino Lukežič. Njena smrt je prišla nepričakovano. Pokojnica zapušta stariše in tri brate. Naj v miru počiva. Starišem pa izrekamo naše sožalje.

Slovensko pevsko in dramatično društvo "Ljubljanski Vrt" priredi veselico in igro v tukajšnjem Slovenskem Domu dne 5. maja. Začetek veselice bo točno ob 3. uri popoldne, igra "Reveček Andrejček" pa se prične točno ob sedmih zvečer. Cena vstopnic: za mo-

ške 50¢, ženske 25¢, za mladino 15¢. Rojaki, posetite nas dne 5. maja! Na svidenje! vam kliče odbor

Frank Lozier, Jr.,
tajnik S. P. D. D. L. V.

Chicago, Ill.

Slovenska Trgovska Zveza priredi veliko dobrodelno veselico v nedeljo dne 13. maja 1923 v Narodni dvorani, Racine Ave. in 18. cesti. Eventuelni dobiček se porabi za reveže v Chicagi. Vstopnice so samo po 25¢ in se dobijo pri slovenskih in nekaterih hrvatskih trgovcih v Chicagi.

Program se objavi prihodnjic. Odbor.

Fresno, Calif.

Pred kratkim je divjala tukaj strašna nevihta. Proti večeru je udarila strela v posestvo rojaka Franka Stefanicha. Mahoma je bila vsa vinarna v plamenih. Zgorlelo so mu vsi stroji. Ogenj mu je uničil tudi 15.403 galone vina. Povzročena škoda znaša \$70.000. Zavarovan je bil le za \$25.000.

Poročevalec.

Novice iz Slovenije.**Smrtno ponesrečil.**

Hlapec Lovrene Molk je vozil hloče iz gozda nad Verdrom. Pred ovinkom nad Konjskim klancem je padel z voza tako nesrečno na glavo, da je obležal mrtve.

Uboj v Karlovcih pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

Ludvik Lah, 18letni sin posestnika, in 22letni Anton Čeh sta se dne 24. marca vračala z vinogradniškega dela domov. Med potjo sta srečala Friderika Karlo, katerega je Lah brez povišja pretepel in nato zbežal domov. Za njim sta šla Čeh in Karlo. Sledeči je ostal pri neki hiši. Čeh pa je šel naprej za Lahom. Drugo jutro so ljudje, ko so šli k jutranji maši, našli blizu Lahovega stanovanja mrtvega Čeha s prebodnimi prsi. Aretirani Ludvik Lah je priznal, da je s Čehom spil in ga v jezi z nožem zabodel v prsa ter ga pustil ležati na trati, ne da bi se bil zanj dalje brigal. Tako je Anton Čeh brez vsake pomoči izkrmavel.

Streljanje z močnarji

Je ob raznih cerkvenih slavnostih še vedno v navadi; pri tem pa se zgodi največ nesreč. Tako so tudi te dni, ko so v Smedniku obeležali nove zvonove v zvonik, streljali domači fantje z močnarji. Ker neki močnar ni takoj počil, si je šel posestnikov sin Janez Velovce iz Turov ogledat napako. Toda v tem hipu se je smodnik neli ter puhnil Velovcu v obraz in ga obžgal. Ves naboj pa mu je nato odletel v desno roko in mu jo je močno poškodoval.

V Št. Lovrenu na Dolenjskem se je pri streljanju s topiči ponesrečil Franc Kotar, sin posestnika iz Malega Vidma. Zažgal je topič z vžgalico, pri tem pa mu je zletel naboj v obraz in mu pokvaril oba očesa. Zdravi se v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji. Oslleplj bo na oba očesa.

Strašna nepredvidnost.

Francie Stritof iz Krušice pri Logatcu si je kupil samokres in ga

doma razkazoval ljudem. Pokazal ga je tudi 16letni Karolini Žnidaršič z besedami: "Ali ni lep? Vidš, tako-le se pa sproži!" Obenem je pa pomešil nanno in sprožil. Revolver pa je bil nabit in krogla je zadela Žnidaršičevo spredaj v vrat, ki je prevrtila usta ter izstopila zadaj iz glave. Nesrečno deklico so odpeljali takoj v bolnico in zdravniki upajo, da jo ohranijo pri življenju.

Ljubljanska policijska kronika.

Dne 30. marca pomoči je bila na Fužinah pri Ljubljani posestniku Matjanu ukradena kompletna temorjava konjska oprema vredna 20.000 kron.

Dne 29. marca zvečer sta v hotelu Lloyd dve ženski ukradli iz tujske sobe dve platneni rjuhi s črkami M. T. in dve rdečkasti flanelski odeji z modrimi cvetličami v skupni vrednosti približno 2000 kron. V potniško zglasilnico sta se vpisali: Marica Zrinšek odnosno Roza Zrinšek iz Kranja.

Nepravilnost v pekarnah.

Nek ljubljanski pekovski mojster piše: Že dalj časa opazujem, da se nekateri ljubljanski peki ne drže predpisov o nočnem delu in zahtevajo od pomočnikov več, kakor so upravičeni. Namesto ob 4. uri zjutraj, kakor predpisuje zakon, začne nekateri obrati že kmalu po polnoči. Tudi nedeljskega počitka ne vpoštevajo povsod. Organizacija bi morala poskrbeti za enako mero za vse obrate in ne le za nekatere.

Čudna praksa.

Nekdo piše: Zdravnik v malem mestecu Slovenije, "jugoslovanski državljani nemške narodnosti", pošilja bolnike zaradi ločenja z rentgenovimi žarki v Grice. "So etwas kochen's ja in Jugoslawen nicht mennen. Etwas Gutes leistet nur Graz oder Wien!" Mož je ali tako neorintiran v svoji stroki, da ne ve, da ima samo Zagreb svoj ducat modernih rentgen-aparatov, da ima univerza tam celo stolico in profesorja za to stroko; ali pa — in to je bolj verjetno — kaže s tem svojo jugoslovansko lojalnost. V obeh slučajih je upravičena zahteva, da mu merodajni faktorji stopijo pošteno na prste, saj on kvari s tem ugled svojih jugoslovanskih kolegov, ugled državnih naprav in države same ter vrh tega prav po nepotrebnem oškoduje svoje paciente za visoke stroške, ko jih pošilja v tujino.

Smrtna nesreča.

Nočnega čuvaja strojnih tovarn in livarn v Ljubljani, 58letnega Jurija Fajdiga, je doletela dne 5. aprila nenavadna tragična smrt. Ko je prišel zjutraj iz službe domov, si je odpasal pas, na katerem je bil samokres. Samokres, ki je bil nabasan, mu je padel na tla in se sprožil. Krogla je prebila Fajdigo koleno in ga težko ranila. Zgrudil se je nezavesten na tla, kjer so ga našli šele čez eno uro vsega okrvavljenega. Prepeljali so ga takoj v bolnico, toda nevarni čuvaj je že med potjo vnel izkrmavice izžidil.

Peter Zgaga

Vera peša, vera peša — tako tožarijo starokrajški klerikalni listi.

Čudno je, da sploh še more hoditi ob bergljah, ki jih ji nudijo nekateri duhovniki.

Obsojenec je rekel svojemu advokatu: — Boga zahvalite, gospod, v ste se samo blamirali, jaz bom pa moral trpeti.

Nekaj podobnega je sporočil tudi Kristan Prosveti.

Poznam rojake, katerih najljubše delo je štapanje.

Ko se bo vlada sporazumela z Radičem, se bo menda dobil zanj na jugoslovanskem konzulatu v New Yorku tapečan stol.

Slavni poljski virtuoz je zaslužil zadnje mesece pri vsakem koncertu sedemstisoč dolarjev.

Ko je bil nekaj časa predsednik poljske republike, je izgubil skoraj vse svoje premoženje.

Politika se izplača le gotove vrste lopovom.

V Jugoslaviji so najrazličnejše stranke.

Samo ene stranke manjka v Jugoslaviji, namreč stranke ljudi, ki bi priznali nasprotniku, ako bi resnice govoril, da resnice govori.

V Downtownu imamo slovenskega fotografa.

Ce bi hotel možak fotografirati nekatere razmere, bi mu vsaka plata sproti počila.

Škoda, da ni bilo že leta 1916, 1917 in 1918 v Italiji fašistov.

Takrat bi že vsaj lahko občutil moč slovenske pesti.

Mussolini je izgnal iz svojega ministristva vse klerikalne ministre.

Nastane vprašanje: Ali se Mussolini boji Vatikana ali ga pa omalovažuje?

Ameriški kapitalisti neprestano trobijo v svet: Lenin je že pred tremi meseci umrl. Boljševiki prikrivajo njegovo smrt.

Zavezniško časopisje piše: Lenin je na smrtni postelji. Pamet mu je opešala. Niti noge niti roke mu ne služijo več.

Iz Moskve prihajajo poročila, ki se glase približno takole: Lenina ne srbi več kurje oko na desni nogi.

Kamu naj človek verjame?

Pijanček je vzkliknil: Tiste alkoholne pijače, ki jo prohičbijski agenti razlijejo oziroma uničijo, si ne želim. Biti bi moral žejen vse večne čase. Imel bi rad le majhen del tiste pijače, ki jo popijejo.

Edinole v jugoslovanskem parlamentu bi dobil Pavel Zgaga nekaj sebi podobnih.

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERPAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS HALANT, Box 108 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Kasirnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Kasirnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 413 — 18th Ave. West, Duluth, Minn.

Vrhovni nadzornik.

Dr. JOE. V. GRAHEK, 548 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON KRAJČNIK, Room 204 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIČ, 1334 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK KRABEC, 4123 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Wyr, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK KORICH, 6317 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zarukovalni odbor:

VALENTIN PIRC, 788 London St., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 13rd Street, La Salle, Ill.
JOSEPH STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 533 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne posiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prisilbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniške splošne naj se pošilja na vrhovnega nadzornika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se pripravlja vsem Jugoslovanom na obliki pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika katoliškega društva J. S. E. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 4 člani ali članicami.

Razne vesti.**Versko preganjanje v Rusiji.**

Z ozirom na predstojajočo volitev članov "prenovljenega cerkvenega sabora" je sovjetska vlada pričela sistematično preganjanje verskega in duhovniškega. — Cerkev sv. Pimen v Moskvi se preuredi v čitalnico za vojaške. — Prosvetna uprava v Minsku prosi za dovoljenje za rekviriranje vseh cerkva in župnišč v prid sovjetskemu uradam. V Nikolajevu so uradi prepovedali praznovanje nedeljo in so razglasili kot dan počitka ponedeljek. V Alaturu sta razpuščena moški in ženski samostan, kjer so se namestile uradne pisarne. V Donski pokrajini rekvirira vlada kot nepotrebnost vse cerkve in zvonove. Vse lokalne oblasti nastopajo po navodilih iz Moskve. Na podlagi preiskave v stanovanju samarskega škofa so bili zaprti: škof Anatolij osebnost, trije duhovniki in dve nuni. — "Poslednja Izvestija" poročajo, da je predložil profesor Stepanov svetu narodnih komisarjev načrt novega koledarja, kateri naj odpravi vse dosedanje cerkvene praznike, kakor je želja sovjetske vlade. Celo leto se deli na 60 tednov po pet dni v enem tednu, ne vstevši 60 ponedeljkov, kateri bodo proglašeni za praznike in špet komunističnih praznikov.

Adolf Heyduk.

Čehoslovaki so izgubili odličnega pesnika. Heyduk, lirski, ki je izdal celo vrsto zbornikov pod naslovom: Ciganske melodije, Cimbali in gosli, Ptičji motivi, Iz dnevnika pesnika potepuha. Slike i. dr., je umrl malone 90 let star. Narodil se je leta 1835. Absolviral je realko, posejal tehniko in postal gimnazijski profesor za risanje na realki v Pisku. Zdrav in vesel moč je bil vse življenje in privoščil si je vseh užitkov, ki jih nudi dom in svet. Zaničeval ni niti tobaka, niti vina, niti žensk ter se naučil celo ciganske ljubavi. Neke ciganka mu je k sebi tako prišla, da je prav malo manjkalo, da se ni zanj poigral. Rad je živel v naravi, po šumah in gorah ter je pesnil. Njegove pesmi so kratke, a polne čustva, preproste in čisto narodne. Najboljše češki glasbeniki so jih uglasbili. Stih mu je bil gladek, prispodobe izredno lepe in vsaka pesem enostavna, iskrena. Svoboda mu je bila ideal in zato je tudi ljubil cigane. V Pisku je bil popularen. Zadnje čase ni maral noben gostilničar ali kavarnar sprejeti plačila od starega pesnika. Imel je vse brezplačno, kamor je prišel: saj je plačati tudi vedno pozabil. Radi so imeli starega, ki je bil vesel do smrti. Tako sta odšla v večnost prijatelja Slovak Pavel Országh Vezedoslav in Adolf Heyduk, pesnika, ki sta dočkala svobodo naroda, po kateri sta toliko hrepela.

Zmaga komunistov na Holandskem.

Na velikonočno nedeljo in v ponedeljek so imele holandske delavske stranke kongres, ki je odločil o smeri socializma v nizozemski državi. Zastopniki delavstva so se z 99 proti 84 glasovom izrekli za Moskvo in proti Berlinu.

ROJAKE opozarjamo, da je cena za "Slovensko-Amerikanski Koledar" ista za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

Pošljite nam svoto in naslov svojega prijatelja v starem kraju in poslali mu bom knjigo naravnost.

Kako ljudje napredujejo.

Varčen je oni, ki od vsakega dolarja prištedi 20 centov ter od ostalih zapravi 50 centov za živč, 40 centov za zabavo in dobrodelne namene.

Zapravljiv je oni ki sploh nič ne prištedi ter od vsakega dolarja zapravi 58 centov za živč, 40 centov za zabavo in dobrodelne namene.

Prvi pogoj neodvisnosti in napredka so urejene denarne prilike. To velja enako za posameznika, kakor za društva, občine in države.

Pot do uspeha je dolga in mučna, zato ne odlašajte s prvim korakom. — Vložite del Vaših zaslužkov v sigurno, domačo banko, kjer Vam je Vaš denar dnevno na razpolago za nepričakovane potrebe.

Vloge na

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"
se obrestujejo pri nas po 4%.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke

Ljubice Habsburžanov.

(Nadaljevanje.)

Osebi, za kateri tu gre, sta nadvojvoda Ernest in njegova neenakorodna soproga. Nadvojvoda je bil brat nadvojvode Henrika, ki je postal znan vsled svojega istakot morganatičnega zakona s — pevk Hoffmannovo. Zdi se torej, kakor bi bila rodbinska posebnost te veje habsburške hiše, da njen članom ni bilo mar njih — "vzvišenega" stanu in so se ženičili z dekleti po lastni izbiri. Oba brata sta našla na energičen in por cesarjev in šele po mnogih letih se je posrečilo cesarici doseči, da so dejanje obeh bratov sodili bolj dobrohotno in da je bil Henrikovi soprogi dan naslov baronice Weideckove, Ernestovi pa naslov baronice Wallburgove.

Slednja je bila po rodu gospodična Skubliesova in po narodnosti Madžarka. Nadvojvoda se je z njo seznanil za časa svojega bivanja v Budimpešti; v njem se je zbudila do nje tako globoka naklonjenost, ki je našla tudi odmev, da se je z njo kljub vsem zaprekan, ki so se mu stavile na pot, oženil.

Nasprotovanje dvora temu zakonu kakor tudi zakonu njegovega brata je bilo skoro nerazumljivo, če se pomisli, da je šlo tu za stransko vejo, ki bi komaj prišla kdaj vpoštev glede prestolonasledstva. A kaj bo iz teh številnih princev, oziroma nadvojvod?

Baronice Wallburgova je živela v precej zakonitem koroškem mestecu, kjer nihče ni vedel, da je sorodnica cesarske hiše. Da, niti njeni lastni štirje otroci iz njene zakonite, niso vedeli, kako stvar stoji. Šele slučaj jim je pripeljal očeta in z njim odkritje tajnosti njih rodu. Ali tudi to jim ni prav nič koristilo, zakaj svet jih je tudi potem še smatral za nezakonske otroke baronice Wallburgove, kajti na Dunaju se jim ni zdelo spraviti v javnost tako dolga leta zatajevanj zakon in se zavzeti za stradalajočo rodbino.

Izpememba v rodbinskih razmerah je nastala šele, ko je nadvojvoda Ernest dne 4. malega travna 1899 umrl v starosti 75 let. Ko so urejevali njegovo zapuščino, so našli poročni list, ki je pravilnost in veljavnost zakona nadvojvode Ernesta in gospodične — Skubliesove, kakor tudi legitimnost njenih otrok nedvomno dokazal. A na Dunaju so se še po tem ustavljali in niso hoteli priznati veljavnosti zakona in so s spletkami vsake vrste na vse mogoče načine onemogočali eni hčer umrlega nadvojvode vse korake, ki jih je podvzela, da bi za sebe in rodbino dosegla, kar jim je po pravici šlo. Da, skoro gotovo je, da dotične vloge niso niti prišle do poslednje instance, zakaj sicer bi se bila stvar morala tako zasukati, kakor bi bilo pričakovati.

Ta zakon je bil torej v resnici roman, kakor bi ga živahnejša pesniška fantazija komaj izmislila. Mladim dekletom, katera rada sanjajo o grofih in princih, ki naj bi se pojavili in jih oženili. — Naj bi bila ta resnična dogodka za svarilo. Resničnost je pripeljala morda prince, toda kakšne razmere z njim in kakšno mero bridkega trpljenja.

Okolica cesarja Franca Jožefa.
(Iz zapiskov grofice Larischeve.)

Z Rudolfom sem se srečevala v cesarskem gradu, toda govorila sva samo mimogrede. Imel je drugačna pota nego jaz, in tako sva se le redko sešla. Mnogo je potoval; kmalu je pri njem stopila na površje osebnost, prebrisanost in tudi razuzdanost. Znak velikega dela moških članov habsburškega rodu.

Tisti čas je začela cesarica Elizabeta pisati svoj življenjepis. — Spis je bil tiskan v kletih dvorne tiskarne, a pomeje je bil stavek uničen. Dva iztisa tega življenjepisa sta ohranjena v "znanstvenih" rokah.

Nedolgo po porodu hčerke Ma-

rije me je presenetila cesarica z obiskom v Praterstrasse zvečer ob devetih. Ko je prišla, je srečala otrokovo dojljo, debelo Čehinjo v kratkem krilu in nočni jopici. Uboga žena je bila nahodna, in da bi otrok od nje ne nalezl, si je zamašila nos z vato. Ravno je korakala z lučjo v svojo sobo. — Cesarica je mislila, da je duh in me je pozneje dražila, češ, da damjem otroke dojit duhovom.

Vzrok njenega obiska je bila vest, da se Rudolf odpravlja za nevesto.

Vnaprej sta pomilovali princezino, katero si bo Rudolf izbral. Elizabeta je vedela za napake svojega sina in rekli sva si, da si bo samo žena nenavadnega takta znala ohraniti njegovo ljubezen ali vsaj naklonjenost.

Rudolf se je peljal najprej v Draždane, ker so saksonski princezino Matildo smatrali za najboljšo nevesto za nestalneža. — Matildi se je to tisti dan zelo prilegalo. Toda bistro Rudolfovo oko je zapazilo na njej znake debelosti, ki se je od tistega dne zelo povečala. Rudolf je čutil, da bi ne mogel živeti s tako ženo. Peljal se je na Špansko, infantinja je bila sicer zelo nežno dekletce, toda malega nežnega obraza. Videl je, da bi bila njena lepota hujša dola nego debelost Matilde.

Kmalu je bil sit teh voženj za nevesto. Podedoval je po materi smisel za krasoto in hotel si je vzeti samo dekle, ki bi mu ugaja-

lo. Njegov vkus za lepoto so še posebno razvijali pogosti doživljaji s krasnimi in duhovitimi ženskami. Ni torej čuda, da se ni zadovoljil z nelepimi, neduhovitimi dekleti, ki so se mu ponujale za nevesto.

Nazadnje se je peljal v Bruselj. Utrujen od iskanja se je odločil izbrati si najmanjše zlo med vsemi drugimi — in izbral si je belgijsko Stefanijsko. Kralj Leopold je bil tega zelo vesel in princ se je s filozofskim mirom vdal svoji usodi.

Ko so prišle prve slike izvoljene neveste na Dunaj, smo vse ostrmele nad njenim pojavom brez vsake mikavnosti. Zaupniki, katerim je bila znana Rudolfova preteklost, so resno zmajevali z glavo in menili, da to ni prava žena za Rudolfa.

Mnogo dam, katere so prince ljubile, je bilo pa nadvse srečnih, zakaj ni se bilo bati, da bi bil s takšno nevesto princ kdaj vzoren soprogo.

Ne bom ponavljala škandalnih dogodbov, ki so se takrat pripovedovale. Znano je bilo, da se je princ odpeljal v Bruselj z damo in da ju je nenadoma presenetil obisk kraljice in njegove neveste. Govorilo se je, da iz poroke ne bo nič. A ker se ni nič hujšega zgodilo, se je vendar slavila poroka. Bila je velika slavnost. Bila sem takrat imenovana za palačno damo in sem šla pred ostalimi damami.

Onim, ki hoče jo kupiti farme.

Foreign Language Information Service (Jugoslav Bureau) objavlja par dobrih nasvetov, katere naj upoštevajo vsi oni, ki hočejo kupiti farme. — Ogled si dobro, predno kupiš. — Dobro je tudi, če pišeš na vladne agencije po potrebne informacije. Brezplačne informacije o indijanskih zemljiščih.

Človek, ki ima majhen kapital za nabavo farmskega zemljišča, ima dvojno na razpolago: ali da kupi malo farmo v poljedelsko razviti pokrajini, kjer si morda lahko najame še dodatna polja, ali pa da si izbere večjo farmo v nerazviti pokrajini, kjer je ledina poceni, pri čemur se mora podvreči vsem težavam pionirskega življenja in čakati precejšnjo dobo, dokler mu njegovo delo ne prinese dobička. V Združenih državah je skoraj ravno toliko akrov zemlje, vključenih v farme, kolikor je obdelane zemlje. Ta ledinasta zemlja je raztresena po vseh Združenih državah in se znatno razlikuje glede vrste poljedelstva, za katero je sposobna, in glede lahkote, kako jo je dobiti.

Obsežna površina ledinaste zemlje, kjer mnogo tujerodcev najde priliko, da se razvijejo v farmarje, leži v severnem delu države Michigan, Wisconsin in Minnesota to je v takozvanem ozemlju velikih jezer. Ta zemlja obstoja iz gozdov ali posekova (cut-over land), in treba da seljenec iztrebi gozd, šore in grmovje, predno začne zemljo obdelovati. Izkušnja je pokazala, da mlekarstvo nudi v tej pokrajini najvarnejše sredstvo za uspeh, ali ob prvem početku je krompir najvarnejša letina, da se izkupi gotov denar. Splošno mnenje je, seljencev in strokovnjakov je, da treba večino tati leta, predno farmar izčisti zadosti zemlje, da zamore živeti od farme in začeti plačevanje svojih dolgov. Tekom teh treh let, ako farmar nima drugih sredstev, mora dodatno zaslužiti s tem, da dela za mezo drugje kadarkoli mu delo na lastni farmi to dopušča. Dela je tam navadno dobiti v lozi in bližnjih mlinih.

Enaka posekova ali rove je dobiti ob pacifičnem severozapadu in tudi v jugovzhodnem delu Združenih držav. Razmere poljedelstva in problemi naseljevanja so tu nekoliko drugačni.

Kdor kupuje ledinasto ali sploh katerokoli zemljo, naj čim najskrbneje preišče vse potrebno s tem, da se poda sam na lice mesta. Federalna vlada ima vspe-

vsod urade, ki dajejo najnatančnejše in najbolj zanesljive informacije o farmah in nerazvitih zemljiščih. Kdorkoli se obrne na te vladne agencije za informacije, si prihrani denar in trud. Izmed osrednjih vladnih uradov naj imenujemo najprej General Land Office, Washington, D. C., ki daje informacije o javnih zemljiščih, ki so na razpolago v obliki "Homestead-a". Ta urad je izdal in izdaje mnogo buletinov, ki dajejo informacije, kje se nahaja zemlja, ki jo vlada oddaja zastoj in do katere "homesteader" sčasoma pridobi lastništvo pravico. Večina take zemlje se nahaja na zapadu in je primeren le za pašo živine in za posebni način poljedelstva v brezvodnih pokrajinah, zvan "dry farming".

Reclamation Service, Washington, D. C., se bavi z vodnimi stavbami za namakanje zemlje; potom imigracije se je mnogo pustje zemlje razvilo v najkrajnejše farme. Ta urad pošilja zastoj informacije o raznih vodostavbah, ki se gradijo, in o javni zemlji, ki jo je dobiti v dotičnem irigacijskem ozemlju.

Commissioner of Indian Affairs, Washington, D. C., daje brezplačne informacije o indijanskih zemljiščih, ki so na prodaj. Naj nihče ne kupi indijanske zemlje od agentov ali družb, ne da bi vprašal ta urad za informacije.

V vseh drugih vprašanjih, tičejočih se poljedelstva, naj se ljudje obrnejo za informacije na Division of Land Economics, U. S. Department of Agriculture, Washington, D. C. Kdor hoče izvedeti o kakovosti zemlje v kaki pokrajini, o poljedelskih razmerah in mogočnostih v dotičnem kraju, naj se obrne za informacijo na ta urad, predno si kupi farmo, oziroma ledino. Tudi farmar, ako bi hotel količjak izvedeti z ozirom na poljedelstvo, naj se obrne na isti urad.

Ako kak rojak ne bi znal pisati angleški, naj piše v svoji materinščini na Foreign Language Information Service, Jugoslav Bureau, 119 West 41st Street, New York City, ki bo njegovo pismo odpelalo na kompetentno mesto za zahtevanje informacije.

Zagonetno, toda resnično.

Nekaj o poneverbah.

Večkrat čitamo v listih sporočilo, da je morala ta ali ona banka zapreti svoja vrata, ker je eden vodilnih uradnikov zašpekuliral denar vlagatelj. To pa so le redke izjeme. Naši bankirji so v splošnem pošteni in previdni in naše banke so tako varne kot je le mogoče po človeški previdnosti. Če pomislimo, kako velikanske svote gredo vsako leto skozi roke bančnih uradnikov in če pomislimo nadalje, da je v Združenih državah več kot osem tisoč narodnih bank ter šest in dvajset tisoč državnih in drugih bank, se nam morda zdeti posamezni poneverjenje, posamezni polom kake banke neznamen. Elementa človeške zmotne in slabosti napram skušnjavi ne moremo namreč nikdar popolnoma izločiti, tudi če so uveljavljene vse varnostne in kontrolne odredbe. Sempatam vedno zadenemo na človeka, ki se ne more upirati skušnjavi ter se poslužuje hazarda kot sredstva, da pride na lahek način do premoženja, čeprav mora vedeti, da ima le eno priliko za uspeh proti devet in devetdesetim neuspehom.

Po vsakem takem bančnem polomu so pričele uveljaviti zakonodaje nove postave, ki naj bi preprečile slične dogodke.

Pred stotimi leti ni bilo v tej deželi še nikakih postav proti poneverjenju. Kazenski zakonik ni vseboval nikakih določb glede tega ter ni izjavljal, da je zašpekuliranje denarja vlagatelj zločin. Šele neka velikanška poneverba, koje povzročitelj so slihi brez kazni, je dovela do sprejema prvih kazenskih postav proti defraudantom.

Vsaki vojni sledi doba negotovosti, tekem katere so vse vrednosti izpremenjene. To se je zgodilo tudi po vojni z Anglijo, leta 1812. Pričeli so otvarjati banke z nezadostnim kapitalom in vlagatelji so izgubili svoje prihranke. Da odpomore temu zlu, je dala ameriška vlada The Bank of the United States v Philadelphia čarter. Ta banka je skušala vršiti svoje posle s privatnimi sredstvi, kot naprimer The Bank of England. Največja filijala ali podružnica te banke je bila otvorjena v Baltimore. John A. Buchanan, predsednik te podružnice in James McCulloch, sta videla v tem priliko, da postaneta hitro bogata ter izdelala načrt, ki je involvirala tudi George William, enega ravnateljev glavne banke v Philadelphia.

Ti trije moške, ki so bili pričrpani, da bo podjetje uspevalo in da bo vrednost delnic temu primerno rasla, so nakupili z denarjem vlagatelj v Baltimore veliko število delnic banke of the United States ter prikrili to transakcijo z napačnimi vknjižbami. Povsem naravno so nameravali prodati akcije za dosti višjo ceno, kakor bi vrtili "izposojeni" denar banki ter se umaknili z milijonskim dobičkom.

Niso pa vzeli vpoštev neizbežne reakcije. Mesto da bi vrednost akcij rasla, je neprestano padala in ves denar je bil izgubljen. Trije zaročniki so bili aretirani, a jih ni bilo mogoče kaznovati, ker ni bilo nobene postavice proti poneverjenju, ki je stalo vlagatelje dva milijona dolarjev. Ta svota je bila vzrok prve postavice proti poneverjenju, ki je bila sprejeta po oni aferi.

V zadnjem času se je pripetila slična afera, za katero splošna javnost ni izvedela, čeprav je bil naravnost senzacionalen slučaj, tega največjih poneverb moderne- ga časa, v kateri je krivec našel brez kazni, potem ko je zaigrala tu denar.

Tudi svetovni vojni je sledila doba inflacije, splošne negotovosti. Vrtila se je velikanška pagoda za eksportno trgovino in splošno je prevladovalo prepričanje, da je bodočnost Amerike odvisna od zavojevanja inozemske

ali svetovne trgovine. Evropska izvozna trgovina je počivala. Ameriško blago in ameriške pridatke in izdelke so razpošiljali po celim svetu. V inozemskih trgovskih središčih je bilo treba ustanoviti bančne podružnice.

Par največjih bank v Chicagu, New Yorku, Philadelphia in San Franciscu je otvorilo podružnice v številnih mestih Evrope, Azije in Južne Amerike, katere so vodili zanesljivi uradniki in ki so imeli vedno na razpolago velike svote denarja, da postržejo ameriškim trgovcem ter njih odjemal-

cem. Ena največjih ameriških bank je otvorila podružnico v nekem azijskem glavnem mestu ter poslala tjakaj svojega dolgoletnega uradnika, ki je užival dober sloves ter veljal kot absolutno zanesljiv.

Po premirju, ki je bilo sklenjeno, dne 11. novembra 1918, se je pričel velikanski padec evropskih valut. Le ameriški dolar je obdržal svojo dotedanjo vrednost Franki, lire in celo angleški funt si padli v vrednosti in padec nemške marke, avstrijske krome in ruskega rublja je bil naravnost katastrofalen. Številni ljudje, med njimi najboljše informirani finančniki, so bili prepričani, da ne more postati hujše, da bo versalska mirovna pogodba uveljavila zmerno in liberalno mirovne pogoje in da si bo Nemčija s svojimi sedemdeset milijoni pridnih ljudi kmalu opomogla; na kratko rečeno, da ne bo mogel ostati denar na svoji tedanji nižini. Ljudje, ki so sklepali na tak način, so pričeli kupovati inozemski denar v velikih množinah, prepričani, da bodo obogatili, ko bo poskočila vrednost tega denarja.

Dotičnega poslovedjo podružnice ameriške banke v Aziji so navdajale slične misli. Videl je, kako raste kurz akcij vsepovsod, kako se procvita trgovina v številnih deželah in kako prevladuje vsepovsod optimizem. Niti malo mu ni prišlo na misel, da je reakcija neizogibna in pričel je igrati in špekulirati z milijoni, ki niso bili njegova last.

(Konec prihodnjič.)

Pozor rojaki, ki imate avstrijsko vojno posojilo!

Vsi oni rojaki, ki imajo obveznice avstrijskega vojnega posojila, naj jih izroče temu ali onemu jugoslovanskemu konzulatu v Združenih državah. To morajo storiti najkasneje do 30. aprila. One, ki bodo dospele na konzulat po 30. aprilu, bodo izgubile vsako vrednost. Vsak, kdor misli dobiti kak denar nazaj, naj se oglasi pisмено ali ustmeno do 30. aprila na tem ali onem naslednjih konzulatu: Consulate Generale of Serbs, Croats and Slovenes, 443 W. 22. St. New York.

Consulate Generale of Serbs, Croats and Slovenes, 936 N. Michigan Ave, Chicago, Ill.

Consulate Generale of Serbs, Croats and Slovenes, 244 Kearney St. San Francisco, Cal.

POZOR ROJAKI

Precejšnje število rojakov se je zglašilo in poslalo aro za parnik

"Paris" za 16. maja

In ako je še kateri, ki želi tedaj potovati, naj nam nemudoma pošlje \$50.00 aro za II. razred ali \$10.00 za III. razred, ker bi želeli dobiti poseben odelček, čisto zase na parniku za naše potnike, sate je skrajni čas za prijavitev, posebno za one, ki žele potovati v drugem razredu.

Frank Sakser State Bank
New York

Najboljše Cigarette

Zakaj se vse rabi časopis?

Ker na Ruskem sila manjka papirja, zavijajo ljudje tobak v časopisni papir. — Kmetje romajo včasih po več milij, da dobe konček papirja. — Značilni doživljaj časnikarskega poročevalca.

Neki sovjetski časnikar popisuje v moskovski "Pravdi" svoje agitacijsko potovanje na sever v novogrodsko gubernijo. — Kurja vas, Breg velikega jezera, močvirje. Zadaj je pragozd. Strašno je ponoči, ko tuli veter v smrekah in šušti v strstju. Vseokrog zavijajo lačni volkovi.

V celi vasi je na časopis naročena ena sama kmetška hiša. Agitator vstopi. Živahen starček šeta po izbi in ko ugleda došleca, ne ve, kako bi mu izkazal čim večje spoštovanje.

— Živim od časopisja, — pri-poveduje. — Naročen sem na dva izvoda. Prej sem bil brez časopisa in sem stradal, sedaj se mi pa dobro godi. Časopis je za kmeta dobra stvar. Edino časopis me prehranja.

— Kako to? — vpraša žurnalista — jaz tega ne razumem.

— Čisto enostavno, — nadaljuje starec. — Časopis je velik in ima torej dosti papirja. Kmetje pri nas ne morejo nikjer nabaviti papirja, ker nimajo trgovin. Kadajo pa pri nas vsi zelo mnogo, ker imamo domač tobak. Kmetje pridejo torej k meni, tudi taki priromajo, ki imajo dva dneva pota do mene. Jaz jim dam papir za cigarete, oni pa mi prinesejo v zameno žito in mast. Časopis me torej prehranjuje. Prav imate, da se ga izplača naročiti.

In žurnalista je odšel ter je opisal ta dogodek v svojem moskovskem dnevniku.

Ljubosumnost ptic.

Tudi pri pticah je opaziti jasna znamenja ljubosumnosti, zlasti pri krotkih. Krotke ptice ljubijo gotove osebe, dočim sovražijo druge brez vsakega vidnega vzroka in postanejo hude, ako bi-tje, katero ljubijo one, ljubinkuje s kom drugim.

Mnogo bolj redka pa so znamenja ljubosumnosti pri ptičih v prosti prirodi. Zanimiva so dejstva, ki jih navaja znani angleški ptičjeslovec Oliver Pike o glavnih znakih ljubosumnosti v ptičjem svetu:

"Pred nekaj leti", piše Pike, "se je ob nekem jezeru pojavila ptičja dvojica, kakršna do takrat še ni nikdar gnezdila v Angliji. Samec in samica, neke vrste potapljača, sta si zgradila gnezdo, ne da bi se zmenila za sovražno razpoloženje drugih ptičev, in samica je zvalila tudi pet jajčkov. Ostali ptiči, ki so gnezdili že leta in leta ob tamkajšnjem jezeru, so pokazali pri prihodu tujcev naravnost nerazumljivo ljubosumnost na novodošlece. Samica je sedela komaj teden dni, ko jo je izsledila neka divja močvirnata kokoš. Roparica je počakala ugodne priložnosti in v odsotnosti obeh požrla vsa jajca. Tuja ptičica sta imela navado, kadar sta zapustila gnezdo, da sta pokrila jajčka s travo, toda močvirnata kokoš je opazila to zvijačo, odstranila travo in izvršila potem rop. Nekaj tednov pozneje sta potapljačeva pričela graditi novo gnezdo v najbolj gostem delu travja. Vselej bi mislil, da bosta tu popolnoma na varnem, toda domače ptice so jima prilele tudi tu, na sled in uničile njiju rodbinsko

srečo. To je oba tujca izmodrilo, nakar je bil pri novem gnezdu vedno eden na straži. Toda domači ptiči potapljači so kljub temu neprestano napadali vsiljivega tujca. Lepega dne so ga naskakovali tako dolgo, da so mu končno razrušili gnezdo."

"Ob nekem drugem jezeru", pravi dalje Pike, "sta si dva druga ptička v jako skritem kotu zgradila gnezdo. Toda v bližini sta gnezdili že dolgo dve črni raci, ki sta postali na nova gosta tako ljubosumni, da sta jima hoteli za vsako ceno uničiti gnezdo in mladice. Ta prilika se je racam nudila, ko sta nadležna tujca radi svoje navzočnosti zbežala iz gnezda. Raci sta se namreč poto-vrgli kakor bes na gnezdo, je raz-trgali na kose in vrgli jajčka v vodo."

Ta svet je svet divjih viharjev, ukrojenih z godbo lepote.

ISČE SE DOBRE DOGARJE.

Imam dober les. Koliko zahtevate za 1000 francoskih Claret dog. mera 36" in 42 inčev. — Max Fleischer, 475 North McNeil St., Memphis, Tenn. (20-4-5-5)

Iščem svojega prijatelja JOHNA TOMŠICA in njegovo ženo. Pred več leti sta bila v Clevelandu, Ohio, na 1 Lynn Ave. (Leo Ave. ali Linn Rd.) V starem kraju sta bila na Jusenich in v Borovljah skupaj z Boštjanom Šest. Prosim, da se oglasi-ta na: John Nady, Box 419, Nanty Glo, Pa. (24-25-4)

POZOR, SLOVENCI
v Los Angeles, Calif.!

Slovenka želi vzeti na hrano in stanovanje 4-6 fantov. Vprašajte: 615 San Benito St., Los Angeles. (24-25-4)

Ne trpite vsled
Révmatizma,
živčnega trganja,
bolečin v prsih,
otrplih mišic

Vdrgnite
PAIN-EXPELLER
na bolečo površino, da
boste začutili zarenje, in
udobna, pomirljiva pomoč
bo sledila. Pristni Pain-
Expeller nosi SIDRO
varstveno znamko.

FARMA ZA KOKOJERE-JO IN SOČIVJE.

Prodaja lo lastnik blizu New Yorka ob glavni progi Central železnice. Blizu šole. 7 akrov najbolje zemlje za sočivje, tekoč potok, dober sadni vrt, dosti vinke trte. Hiša s šestimi sobami in kletjo. Dvonsadstropni skedenj. Velik kokošnjak in garaža. Cena \$4000. Na roko \$800, ostalek po \$20 mesečno.

Oglasite se vsak dan, tudi ob nedeljah med 10. in 1. uro popoldne ali pišite na L. J. KIERZNIČKI, 126 Liberty Street, New York City, Dept. C.

SANTAL MIDY
PROHLAD MEHURJA

MOŠKI! Začinite se
Proti zaležitosti
SANYKIT
Nabavite si najboljšo zašito
PREPREČBA ZA MOŠKE
Velika tuba 36c. Kit (4-5) 51
Vsak zdravnik ali
San-Y-Kit Dept. H
12 Beekman St., New York
Pišite za okrožnico.

Potovanje v Jugoslavijo.

Kdor namerava potovati to spomlad v stari kraj na obisk ali za stalno, priporočamo, da se odloči za parnik "PARIS", največji in najpogostejši parnik francoske parobrodne družbe, ki odpluje iz New Yorka

16. maja 1923.

Ker je železniška zveza preko Francije, Švice in Avstrije zelo izboljšana, je za Jugoslovane potovanje najbolj pripravo po francoski progi, zlasti pa še s parnikom "PARIS" in se pride v devetih dneh v Ljubljano; oni pa, ki potujejo v zasledeno ozemlje, se peljejo iz Pariza naravnost v Trst.

S tem parnikom potuje tedaj tudi naš uradnik, ki bo spremljal potnike do Ljubljane, in on pa-zil tudi na prtljago, da bo šla na-prej vedno s istim vlakom, kot potniki.

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni na tem parniku v kabinah po 2-4-6 ali kajkabit; kdor želi potovati takrat na tem parniku, naj nam dopiše čim prej \$10.00 aro za III. razred in \$20 za drug razred, da mu prekrbimo dobro kabino še sedaj, da ne bodo boljše prostori vsi oddani.

Frank Sakser State Bank
New York, N. Y.

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovalni G. P.

83

(Nadaljevanje.)

— Razven če imate dovoljenje, madama, — je rekel seržant. — Povelja se glase, da ne sme nikdo vstopiti ali oditi brez primernih listin.

— Na kojega povelje?
— Na povelje pariške komune.
— Jaz moram na deželo še danes zvečer. — Glas grofice je bil skoro proseč. — Pričakujejo me.
— Potem si mora madama preskrbeti dovoljenje.
— Kje ga lahko dobim?
— V hotelu de Ville ali pa v glavnem stanu sekcije, kjer stanuje madama.

Razmišljala je par trenutkov.
— Torej nazaj, — je rekla. — Bodite tako dobri ter povejte mojemu kočijažu, naj nas odpelje v Bondy sekcijo.

Seržant je salutiral ter stopil nazaj.

— Bondy sekcija, Rue des Moras, — je rekel kočijažu.

Madama je omahnila nazaj na svoj sedež, strašno razburjena, a to njeno razburjenje delila tudi Alina. Rougane sam ju je skušal pomiriti ter rekel, da bo sekcija uredila celo zadevo. Ko pa so se pripeljali v sekcijo, sta postali obe ženski še bolj potrti, kajti predsednik sekcije ni nikakor hotel dati potrebnega dovoljenja.

— Vaše ime, madama, — je vprašal surovo. Bil je odločen republikanec ter ni niti vstal, ko sta vstopili doli. Bil je mnenja, da mora izveševati dolžnosti svojega urada, ne pa dajati plesalne lekeje.

— Plougastel, — je ponovil za njo, kot da je to ime peka ali mesarja. Vzel je velik zvezek, ga odprl ter pričel iskati v njem. Kmalu nato je rekel:

— Grof de Plougastel, — hotel Plougastel, Ruse de Paradis. Ali je to pravilno?

— Pravilno, gospod, — je odvrnila madama.

Nastal je molk, tekem katerega je predsednik nekaj vpisaval v zapisnik.

Sekcija je v zadnjem času bolj korenito poslovala kot so ljudje splošno domnevali.

— Ali je vaš mož z vami, madama? — je vprašal uradnik.

— Gospoda grofa ni z menoj? — je odvrnila ter povdarila naslov.

— Ga ni z vami? — je rekel začudeno. — Kje pa je?

— Ni ga v Parizu, gospod.

— V Koblenzu je, kaj ne?

Madama je prišla spreletavati mrz. Nekaj mrkega in usode polnega je bilo v vsem tem. V kak namen so bile sekcije tako ranljivo informirane o vseh počenjanjih prebivalcev? Kaj se je ku halo? Zdelo se ji je kot da je zajeta v past, v mrežo, katere je vrgla krog nje nevidna roka.

— Jaz ne vem, gospod, — je rekla z nestalnim glasom.

— Seveda ne.

Glas predsednika je bil porogljiv.

— Sicer pa to ne pride v poštev. Vi torej hočete zapustiti Pariz? Kam pa želite iti?

— V Meudon.

— Po kakšnih poslih?

Kri je šinila v lice madame. Njegova nesramnost je bila naravnost neznosna za žensko, ki ni celo svoje življenje poznala ničesar drugega kot skrajno spoštljivost od nižjih in tudi od enako stoječih. Ker pa je spoznala, da ma opravlja s povsem novimi silami, je zadržala svoje gorčenje ter odgovorila mirno:

— Hočem spremeniti to gospodično. Mlle. de Kercadiou nazaj k njenemu stricu, ki živi tam.

— Ali je to vse? Jutri je še dosti časa za to, madama. Stvar ni tako nujna.

— Oprostite, gospod, za nas je stvar zelo nujna.

— Niste me prepričala o tem, madama. Barijere so zaprte za vse, ki ne morejo dokazati, da jih silijo najbolj nujni razlogi oditi iz mesta ali priti vanj. Čakati boste morala, madama, dokler ne bodo omejitve razveljavljene. Lahko noč!

— Gospod ...

— Lahko noč, madam, — je ponovil značilno, bolj odločno in despotično kot bi izrekel te besede kak kralj.

Madama je odšla z Alino. Obe sta se tresli od jeze, katero pa sta iz previdnosti zadržali. Sedli sta zopet v kočijo ter se hoteli odpeljati domov.

Presenečenje Rougane se je izpremenilo v ogorčenost, ko sta mu povedali, kaj se je pripetilo.

— Zakaj pa bi ne poskusili hotel de Villej — je rekel.

— Po vsem, kar se je pripetilo? Nič bi ne koristilo. Ostati moramo v Parizu, dokler ne bodo barijere zopet odprte.

— Mogoče nas to takrat ne bo prav nič več brigalo, — je rekla Alina.

— Alina! — je vzkliknila madama preplašena.

— Gospodična! — je vzkliknil Rougane z isto grozo. Ker je vedel, da morajo biti ljudje, zadržani na tak način, v neki nevarnosti, ki ni še očitna in raditga se tembolj strašna, je najel vse svoje duševne sile, da najde primerno rešitev. Ko so se bližali palači madame Plougastel, je objavil, da je rešil celi težavni problem.

— Potno dovoljenje od zunaj bi bilo prav tako dobro, — je rekel. — Poslušajte sedaj ter mi zaupajte. Vrnil se bom takoj v Meudon. Moj oče mi bo dal dva dovoljenja. Enega za mene samega in drugega za tri osebe, — iz Meudona v Pariz ter nazaj v Meudon. Vrnil se bom v Pariz s svojim lastnim dovoljenjem, katero bom takoj uničil in odšli bomo mi trije skupaj na temelju drugega. To je povsem enostavno. Če bom odšel takoj, sem lahko nazaj še noč.

— Kako pa boste odšli? — je vprašala Alina.

— Glede tega nimam nobenih skrbi. Moj oče je župan v Meudonu. Dosti jih je takih, ki ga poznajo. Šel bom v hotel de Ville ter povedal vse, — da sem zajet v Parizu ker so vse barijere zaprte in da me oče še danes zvečer pričakuje doma.

To je obe potolažilo.

— Potem naj bo potni list za štiri, — je prosila madama. — Tukaj je Jacques — ter pokazala na strežaja.

Rougane je odšel in ure so pričele potekati, a njega ni bilo od nikoder. Čakali sta do polnoči v velikem salonu, vsaka zatopljen v lastne misli. Konečno je madama vzdihnila:

— Bo najbrže šele jutri zjutraj.

(Dalje prihodnjik)

Iz Jugoslavije.

Za sviranje produkcije duhana.

Iz Beograda poročajo: Da se zviša produkcija duhana in da se pridelovalci spodbudijo k najintenzivnejšemu pridelovanju tobaka, se je sestavila posebna komisija, ki se je bavila z vprašanjem, kako naj se vsi kraji, ki se bavijo s pridelovanjem duhana, razdelijo na kategorije. Po teh kategorijah bi se določala cena tobaku. V prvo kategorijo spadajo okrožja: beograjsko, skopsko in bitoljsko, v drugo kategorijo: niško, kruševaško, moravsko, podrinsko ter nekaj občin podgorijskega, cetinjskega in nikšićkega okrožja, dalje tetovsko, barsko in metoljsko okrožje, v tretjo kategorijo: Bosna, Hercegovina in nekaj Dalmacije, v četrto kategorijo: Hrvatska, Slavonija, Vojvodina in Slovenija. Duhani prve kategorije se bo odkupoval po 36 Din, druge po 28 Din, tretje po 20 Din, četrte pa 12 Din. K tem cenam se priračuna draginska doklada v znesku 35 odst. za 1 kg. Tobakna uprava upa na ta način zvišati produkcijo tobaka.

Vagoni za prevoz živih rib.

Iz Beograda poročajo, da je prometno ministrstvo naročilo na račun reparacij v Nemčiji večje število vagonov za prevažanje živih rib. Ko bo izvršena dobava teh vagonov, se bodo mogle jegulje iz Ohridskega jezera in ribe iz Adrije živje pošiljati v vse kraje Jugoslavije. Tako bi se tudi ljubljanski trg lahko preskrboval z morskimi ribami, ki sedaj sploh ne prihajajo na ta trg.

Madžarske dobave na račun vojne odškodnine.

Iz Beograda poročajo, da je vlada prejela tekom meseca februarja od Madžarske na račun reparacij 650 vagonov premoga iz Pečuja in 120 konjev.

Trgovina z vinom v Dalmaciji.

Pokrajinska uprava za Dalmacijo poroča, da je bila tam trgovina z vinom v zadnjih dveh mesecih razen v metkoviškem in korčulanskem okraju povsem mrtva. Cena vinu varirala od 110 do 130 kron po stopinjah.

Kolonizacija Ovčjega polja.

Dne 2. aprila je bil v navzočnosti državnih, vojskih in cerkvenih oblasti ter uglednih meščanov iz Štipa na svečan način položen temelj nove naselbine jugoslovanskih beguncev iz Baranje na Ovčjem polju v Srbiji. Nova naselbina se bo imenovala Baranja ter se bo polagoma preuredila v lepo selo. Začasno bodo naseljenici nastanjeni v barakah, dokler se ne zgradijo hiše in gospodarska poslopja.

Pobratimija med Orjuno in četniki.

Na konferencah med direktorjem Orjune (organizacijo jugoslovanskih nacionalistov) in poslanca Udrženja četnikov, ki so se vršile te dni v Splitu, je bil dosežen popoln sporazum med obema nacionalističnima organizacijama. Orjuna je po konferencah priredila 4. aprila zvečer na čast odposlanca Udrženja četnikov, ki so odpotovali 5. aprila v Beograd, komerc, na katerem je priredilo občinstvo četnikom velike ovacije.

Boljševiki v Beogradu.

Detektivni uprave mesta Beograda so prijeli dva boljševiška agitatorja, ko sta dopotovala iz Bolgarske in nameravala čez dalj časa iti na Madžarsko. Ko sta prišla v Beograd, sta najprej našla stanovanje za mesec dni naprej. Ker je bilo njuno potovanje javljeno z neke mejne postaje v Beograd, ju je pričakoval na koto dvoru detektiv in ju opazoval. Ko je videl, da sta si najela stanovanje, ju je spremil na policijo, kjer sta izjavila, da sta nameravala kot odposlanca sovjetske vlade študirati jugoslovanske priroke. Proti obema je uvedena preiskava. Po njihovih izjavah je soditi, da sta imela neko posebno misijo v Jugoslaviji.

Človek z Marsa v Sarajevu.

V Sarajevu se je pojavil neki 20- do 25letni mladenič, ki je v kavarni Jovana Kukića izjavil, da je prišel meseca februarja z Marsa na Zemljo in da se nahaja v

njem duh papeža Pija II. Sicer pa živi stalno na Marsu skupno s svojo družino. Prerokoval je datje, da bo dne 14. avgusta silen potres, ker ljudje nečesto več verovatno v Boga. Njegovo pripovedovanje se je kmalu razneslo tudi na deželi in kmetje so pričeli prihajati trumoma v mesto, da vidijo svetnika. Nekateri so pripeljali s seboj tudi bolne otroke, da bi jih ozdravil, drugi pa so mu dali svoja imena in ga prosili, naj jih zapiše, da se jih spomni, ko se zopet vrne na Mars. Za čudnega mladeniča se je pričela končno zanimati tudi policija, ki je sumila, da je vohun. Na vprašanje, kakšne narodnosti je in kako se piše, je neznanec odgovoril, da ima samo ime Pij II. da ne živi med ljudmi, ampak se poljubno dvigne na Mars in Jupiter ter poljubno zopet spušta na zemljo. Zato je policija poklicala na pomoč zdravniške izvedence, ki so ugotovili, da je neznanec "svetnik" umobolnen človek, kakor je bil odpeljan v umobolnico, kjer se posušti jako dobro, ker pravi, da se je preselil na Mars.

Napad na poštni avtomobil.

Dne 4. aprila je bil zopet od razbojnikov napaden poštni avtomobil na Nikšićem. Pošto so oplundili ter enega orožnika ubili, drugega pa težko ranili.

Velika tatvina v Vrhu.

Neznani zlikovci so ponoči vložili v pisarno železniškega postojenice tatvino ter odnesli blagajno in ves državni denar v znesku 200.000 Din. Za držnimi tatovi se je odredilo izsledovanje.

Koliko je v Jugoslaviji srednješolskih učiteljev.

Po statistiki ministrstva prosvete je na vseh srednjih šolah Jugoslavije 7165 učiteljev. V Srbiji, Črni gori in Vojvodini jih je 3717, v Sloveniji, Hrvatski in Dalmaciji 2940, v Bosni in Hercegovini pa 518.

Redka nesreča.

Stanovalec palače sv. Jeronima v Zagrebu so bili na prav neprijeten način zbluzeni iz spanja. Ob polnoči je pred palačo počila gl. vodovodna cev. V mogočnih curkih je metalo vodo visoko v zrak. Kmalu so bila razbita okna v I. nadstropju in curki vode so padali v stanovanja, ki so v najkrajšem času bila polna vode. Stanovaleci so klicali na pomoč. Prišla je policija in gasilno društvo, a niso znali pomagati. Šele po dvehurnem delu je bil dotok vode v počeno cev zaprt. V I. nadstropju palače so morali prebiti zid, da se je voda odtekala iz stanovanja. Povzročena škoda je velika.

Nova vrsta špekulacije s stanovanji.

V Budimpešti so začeli špekulirati s parcelacijo najemniških hiš. Ustanovile so se zadruge, ki kupujejo velike hiše. Strankam, ki stanujejo v hiši, ponudi zadruge stanovanje v zakup za večne čase. Za stanovanje z dvema sobama se zahteva enkrat za vselej 1.7. s tremi sobami 2.5, s štirimi sobami pet milijonov kron. Ako stranka stanovanja noče ali ne more kupiti, se proda stanovanje drugi osebi od tiste ure naprej, ko bo dovoljena odpoved. Na ta način dosežejo zadruge za sto odstotkov višje zneske nego če bi prodale celo hišo. V celi stvari je vrhu tega zdravo socijalno jedro: na ta način bi se dalo znatno pomnožiti število stalnih domov, ki so za socijalno življenje velikega pomena.

Po devetih letih.

Jožef Balin iz Doudlevec blizu Plzna je moral že v začetku svetovne vojske odkorakati na rusko-avstrijsko mejo. Takoj prve dni vojne viharja je bilo njegovo ime čitati v imeniku pogrebnikov. Od one dobe pa ni bilo od njega nobenega glasu, nobenega poročila. Ali te dni, po preteku skoraj devetih let, se prejel stariš od njega pismo, v katerem jim naznanja, da živi v Kamenem Podolskem, kjer si je ustanovil svoj lastni dom. Doma je bil klepar, v Kamenju je pa šofer.

Iščem svojega brata JOHNA LICAN. Če kateri rojakov ve za njega, naj mi javi njegov naslov, ali pa naj se sam oglasí svojemu bratu: Matija Lican, Box 127, Black Lick, Pa. (24-25-4)

POZOR, ZIDARJI!

Tu potrebujemo od 10 do 15 zidarjev. Plača 10 dolarjev na 8 ur dela. Samo takšni naj se zglašijo, ki so zmožni za opeko delati. Imeti morajo vsaj prvi ameriški papir ali pa unijsko karto; ako pa še niso v uniji, lahko tu pristopijo; pristopnina znaša 25 dolarjev. Zglasite se na naslov: Allen Tyler, c/o R. R. Kutshen Co., Wheeling, W. Va. Za pismena pojasnila pa se obrnite na ta naslov: Frank Daear, Box 28, Holloway, Ohio.

Kje so trije bratje IVAN, FRAN in JAKOB BERNIK? V Ameriki se nahajajo kakih 35 let. Njih sestra Margareta Bulfan stara 75 let, ki se nahaja kot begunka v Osijsku na Hrvatskem, mi je pisala, da poizvem njih naslov. Zato prošim rojake, kdor ve, da ga mi javi: John Kravas, Box 48, Wampum, Pa. Ali naj se pa sami javijo svoji sestri: Margareta Bulfan pri Komacu želji, stanica, Osijski, Hrvatska, Jugoslavija. (25-28-4)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Glas Naroda" v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. Joseph Smalcel, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list. Zato prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni. Upravišтво

VLAHOV

ŽELODČNA GRENCICA
Dela je in opravila v steklenice v ZADRU (Dalmacija) od leta 1901
ROMANO VLAHOV
Napročaj po vseh Lekarnah, delikatnah in grocerijah.
Edini agent na Zdravstveno državo.

V. LANGMANN, Inc.
97-99 Sixth Ave., Dept. A, New York, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovana izdaja
Vsebuje 308 strani.
Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.
83 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

POTREBUJEM LJUDI
za lupljenje debele, \$400 na dan in hrana ali \$400 od korda. Prostor blizu Sheffield, Pa. Vprašajte pri: Karl Michelich, Box 407, Port Allegany, Pa.

Potrebnost knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica
Obsega sledečo:

Prvi del: GLASOSLOVJE.

Drugi del: OBLIKOSLOVJE.

Tretji del: VAJE.

Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODNEGA ŽIVLJENJA.

Peti del: SLOVENO-ANGLEŠKI BESEDNJAK.

Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, \$1.50

cena s poštnino

Slovenic Publishing Company

83 Cortlandt Street New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

28. aprila:
Olympic, Cherbourg; New Amsterdam, Cherbourg; Rochambeau, Havre; President Arthur, Cherbourg; Albania, Cherbourg in Hamburg.

1. maja:
Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg.

2. maja:
Lapland, Cherbourg; Hannover, Bremen.

3. maja:
Thuringia, Cherbourg in Hamburg; Mongolia, Cherbourg in Hamburg.

5. maja:
Homerio, Cherbourg; La Savoie, Havre; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen; Orbita, Cherbourg in Bremen; Veendam, Bolognese.

8. maja:
Mauretania, Cherbourg.

9. maja:
America, Genoa; St. Paul, Cherbourg; Gothland, Hamburg.

10. maja:
Pres. Wilson, Trst; Minnekahda, Cherbourg in Hamburg; Mount Carroll, Hamburg.

12. maja:
Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Orca, Cherbourg in Hamburg; President Harding, Cherbourg in Bremen; Rotterdam, Bolognese.

15. maja:
Berengaria, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg.

16. maja:
Paris, Havre; Belgenland, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa; Seydlitz, Bremen; Saxonia, Hamburg.

17. maja:
Kronland, Cherbourg in Hamburg; Hansa, Hamburg.

19. maja:
Olympic, Cherbourg; Roussillon, Havre; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen.

Orduna, Cherbourg in Bremen; Volendam, Bolognese; Saxonia, Cherbourg; Andania, Cherbourg.

22. maja:
Aquitania, Cherbourg.

23. maja:
France, Havre; Zealand, Cherbourg; Thyrhenia, Cherbourg in Hamburg; York, Bremen.

24. maja:
Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Mount Clinton, Hamburg.

26. maja:
Homerio, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen.

29. maja:
Mauretania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg; Canopic, Cherbourg; Bremen, Bremen.

30. maja:
Lapland, Cherbourg.

31. maja:
Rochambeau, Havre; Finland, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg.

2. junija:
Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Ohio, Cherbourg in Bremen; America, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Bolognese.

5. junija:
Berengaria, Cherbourg; Colombo, — Genoa.

6. junija:
Paris, Havre; St. Paul, Cherbourg; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen; Albania, Cherbourg in Bremen.

7. junija:
Laconia, Cherbourg in Hamburg; Mount Clay, Cherbourg in Hamburg; Mongolia, Cherbourg in Hamburg.

CUNARD

Ali boste dobili rojake v Ameriko?

Konzul Združenih držav v Zagrebu že sprejema prošnje za potne liste in vize za letošnje kvoto. CUNARDSKA plovoja je najhitrejša na svetu. Potnikom s Cunard tisketi ni treba čakati na parnik, ker Cunard parniki odlopljuje vsakih par dni.

Cunard črta se je pogodila z Jugoslavijo, da pomaga potnikom s svojimi uslužbenici, ki jih s tem, da jih vzamejo naravnost na parnik, zaščiti pred neugodnimi stroški. To delo je brezplačno.

Za nadaljnja pojasnila vprašajte pri katerikoli agentu ali pri

CUNARD LINE
25 Broadway
N. Y.

Ekspresna služba v EVROPO!

REDNA odplutja ob sobotah. Parniki odplujejo s pomočjo 3 in 4 Hoboken. Veliki hitri parniki. Dobra hrana — veliki prostori. Potujte udobno na U. S. vladnih parnikih.

President Harding 12. maja
George Washington 19. maja
President Roosevelt 26. maja

Pišite za podrobnosti glede odplutja, cen, itd.

UNITED STATES LINES

45 Broadway New York City

Managing Operators for U. S. SHIPPING BOARD

POTREBUJEM LJUDI

za lupljenje debele, \$400 na dan in hrana ali \$400 od korda. Prostor blizu Sheffield, Pa. Vprašajte pri: Karl Michelich, Box 407, Port Allegany, Pa.

Potrebnost knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledečo:

Prvi del: GLASOSLOVJE.

Drugi del: OBLIKOSLOVJE.

Tretji del: VAJE.

Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODNEGA ŽIVLJENJA.

Peti del: SLOVENO-ANGLEŠKI BESEDNJAK.

Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, \$1.50

cena s poštnino

Slovenic Publishing Company

83 Cortlandt Street New York, N. Y.

Potrebnost knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledečo:

Prvi del: GLASOSLOVJE.

Drugi del: OBLIKOSLOVJE.

Tretji del: VAJE.

Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODNEGA ŽIVLJENJA.

Peti del: SLOVENO-ANGLEŠKI BESEDNJAK.

Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, \$1.50

cena s poštnino

Slovenic Publishing Company

83 Cortlandt Street New York, N. Y.

Potrebnost knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledečo: